

RINKRANK
een school vol beeld en klank
KLEUTERSCHOOL & LAGERE SCHOOL
Pastoor Hensstraatje 14, 2920 Kalmthout
T & F 03 - 666 . 72 . 72
www.rinkrank.be rinkrank@rinkrank.be

SCHIMMENSPEL SINT MAARTEN

**SPEL VOOR DE VIJFDE KLAS
TEKST GELEZEN DOOR DE ZESDE KLAS
herwerkte versie
26 oktober 2005**

Luc Cielen

SCHIMMENSPEL SINT-MAARTEN

1

Daar was ne keer een edelman,
Een ridder sterk en groot.
Hij zat te paard zo fier als 't kan,
Hij was gekleed in 't rood.

Zijn eega was een brave vrouw,
Die vlijtig was en lief.
Zij was hem altijd heel getrouw,
Zij was zijn hartendief.

Hij had daarbij nu ook een zoon,
Die jong was en wou spelen.
Hij was zo blond en wonderschoon
Hij zou zich nooit vervelen.

Die jongen had een mooie naam
Martinus werd hij g'heten.
Waar kwam die naam dan wel vandaan,
Dat wil je toch wel weten?

Zijn vader had hem zo genoemd,
Naar zijnen hoogste god.
En dat was Mars, die was beroemd,
Die werd ook nooit bespot.

Martinus was de kleine Mars,
Zijn vader was zo trots.
Hij nam hem mee op soldatenmars
Ging over velden, bos en rots.

Dat was wel leuk voor kleine Maarten.
Te paard bij pa op schoot.
Hij trok aan d'oren en de staarten
Ofschoon zijn pa hem dat verbood.

Zijn vader zei heel onverwacht :
Martinus, word soldaat !

***Maar nee, zei Maarten, ik ben te zacht,
'k Ben altijd lief, ben nimmer kwaad.***

Toen zei de vader heel gestreng :
En ook heel kwaad van toon.
***'t Is tijd dat ik u naar 't leger breng,
Het is daar toch zo schoon.***

Maar Maarten was een koppig jong,
Hij stampte met zijn voet.
Hij ging toen verder, floot en zong
En zette een pluim op zijnen hoed.

Zijn moeder zei toen snel, gezwind :
***Ach laat hem thuis, aan d' haard.
Hij is toch nog een heel jong kind,
En vechten is ook niet zijn aard.***

Zijn vader riep ontzettend kwaad :
***Is dat een man of is dat soms een meisje ?
Die Maarten wordt soldaat !
Dan zingt ie wel een ander wijsje.***

Maar Maarten liep toen heel snel weg,
Hij wilde niet in't leger.
***Wat denkt die pa van mij wel zeg,
Word ik soldaat, een krijger ?***

***Geen sprake van, daar ga ik nooit.
Ik zal het altijd mijden.
Ik word nog liever vastgekooid
Want ik trek nooit ten strijde.***

*Waar is dat duivelskind van mij ?
Waar is hij heen gegaan ?
Waarom maakt hij zijn va niet blij ?
Waar stuurt hij toch op aan ?*

*Dus roep ik hier uit volle borst,
Martinus, kom, mijn kind !
Van al dat roepen krijg ik dorst
En word ik slecht gezind.*

*Ik geef het op, ik roep niet meer,
Het kan ook niet meer baten.
Mijn keel die doet nu al zo zeer,
Toch zal 'k 't zo niet laten.*

*Soldaten op, en grijpt hem vast,
Martinus wordt soldaat !
Hij speelt niet meer die fiere gast,
Daarvoor is 't nu te laat !*

*We zien hem hier, we zien hem daar,
Daar is die fiere gast !
O wacht nu maar, o wacht nu maar,
We hebben hem zo vast !*

(laatste strofe herhalen tot iedereen weg is)

In 't leger is 't nog niet zo slecht,
Het is de moeite waard.
En Maarten leert hoe dat men vecht,
met speren en met zwaard.

Een paard leert hij berijden
Al met des keizers gunst
Met opstaan en met valpartijen,
Leert Maarten deze kunst.

Zo zit hij daar nu hoog te paard,
Dat is nog eens een leven !
En aan zijn zij draagt hij een zwaard,
Daarvoor moet ieder beven.

En komt er oorlog in het land,
Dan is het niet te mijden,
Dat Maarten met het zwaard in d'hand
Met d'andren mee moet strijden.

Hij slaat er dan ook flink op los,
En gaat er tegenaan.
Gezeten op zijn trouwe ros,
Kan hij zijn man wel staan.

Maar is de oorlog dan gedaan
En zijn er veel gewonden,
Dan komen zij bij Maarten aan,
Daar hebben ze troost gevonden.

Martinus is zo'n goede man,
Hij zalft en heelt de wonden.
Hij helpt zoveel hij toch maar kan,
Troost zieken op hun sponden.

Maar op een dag, dicht bij een huis,
Heeft Maarten iets gezien.
Hij ziet daar mensen met een kruis,
Zijn die niet goed misschien ?

Daar wil hij wel het fijn van weten,
Hij vindt 't helemaal niet pluis.
Hij heeft ze achterna gezeten,
Gevolgd tot in dat huis.

Daar ziet hij iets wat hij nooit zag.
Een man die staat vooraan.
Hij hoort daar voor het eerst die dag,
Hoe 't Christus is vergaan.

Hij ziet ook hoe die mensen daar,
Zo vroom zijn en zo goed.
Ze bidden samen, helpen elkaar,
En geven hem een groet.

Martinus knielt dus ook maar neer,
Vouwt stil zijn handen samen.
Hij hoort 't verhaal van God de Heer
En zegt lijk d'ander : "**Amen**"

En Maarten is toen rechtgestaan,
Nam mantel, speer en zwaard.
Hij is toen weer op wacht gegaan,
Met d'ander mee te paard.

En in de stad Amiens, nietwaar,
Daar woont ook rijk en arm.
Op straat daar leeft de bedelaar,
De rijke zit goed warm.

Boeren, burgers, bakkers, smeden,
Zien die bedelaar niet staan.
Ze hebben hem allen snel gemeden,
Zijn verder naar hun huis gegaan.

Maar bij de burger in de stad,
Daar is het heel groot feest.
De knechten zijn zo chique als wat,
Ze buigen heel bedeesd.

En als het feest ten einde loopt,
Gaaf ieder weer zijn weg.
Hun buiken rond en opgehooft,
Maar luister wat ik zeg :

Ze zien die bedelaar niet aan,
Ze gaan heel trots voorbij.
Ze zijn geheel niet aangedaan,
Ze kijken niet eens op zij.

Maar buiten op de velden,
Daar loopt door bos en hei,
Een stoet van dappere helden,
Martinus is daarbij.

Daar rijden ze in wilde vaart,
ze rijden zoals 't hoort.
Ze zitten trots hoog op hun paard,
En komen bij de poort.

Daar zit de oude bedelaar,
Die is zo arm en bloot.
Hij vraagt en klaagt en smeekt steeds maar
Al om een stukje brood.

De dappere helden hebben pret
En zwaaien met hun zwaard.
Hun houding is toch niet zo net,
Voor mannen hoog te paard.

Die arme oude bedelaar,
die ligt daar zo ziek neer.
O kwam er nu toch maar
Een heel goedmoedig heer.

Martinus komt als laatste man,
Vandaag daar aangegaan.
Hij ziet die arme bedelman
En is zeer aangedaan.

De bedelaar die heft zijn hand
En vraagt wat geld of brood.
Martinus heeft helaas geen mand,
Bekijkt die arme man zo bloot.

Dan heft die Maarten plots zijn zwaard
De bedelaar krimpt ineen.
Hij smeekt dat hij hem 't leven spaart,
Heer ridder, zie, hoe 'k beef en ween.

Dan zoekt het zwaard snel naar omlaag
Het deelt zijn kleed in twee.
Martinus geeft aan d'arme blaag
Zijn halve mantel mee.

Martinus helpt hem nu te been
En zegt : ***Kom met me mee.***
De bedelaar die zegt niet neen,
Hij is nu zeer tevree.

Martinus keert dan snel naar huis,
Maar daar heeft hij een droom.
Hij ziet daarin de man aan 't kruis,
Al boven bij Gods troon.

En God die zegt : *Martinus, hoor.*
Ik was die arme bedelaar.
Jij sneed voor mij je mantel door,
Dat was een mooi gebaar.

En als Martinus dan ontwaakt,
 Dan neemt hij een besluit.
 Zijn plan is nu al snel gemaakt,
 Hij wil het leger uit.

***Ik weet nu wat ik dra ga doen,
 Ik ga te voet naar Rome.
 Ik zal de keizer kond gaan doen,
 Da 'k God zag in mijn dromen.***

Dus Maarten trekt nu fluks op stap,
 En gaat op verre wegen.
 Hij stapt niet traag, maar nogal rap,
 En komt haast niemand tegen.

Gaat bergen op, door 't hoge gras,
 Het is daar toch zo stille.
 Maar wat is dat in 't struikgewas ?
 Een man, wat zou die willen ?

Het is geen man, het zijn er drie.
 Die zien Martinus lopen.
 Martinus zegt : ***Wat ik daar zie,
 Dat doet me 't slechtste hopen.***

Het zijn drie rovers, groot van was,
 Die uit de struiken komen.
***Houd halt, sta stil, vertraag uw pas !
 Of w' hangen u aan de bomen !***

Martinus heeft geen zwaard, geen speer,
 Dus vechten heeft geen zin.
 De rovers leggen hem snel neer,
 En zijn al blij met hun gewin.

Maar vinden doen ze niets bij hem,
Geen muntstuk of geen duit.
Ze willen zijn mantel, ze willen zijn hemd,
't Is maar een mager buit.

Eén rover is heel slecht gezind,
En trekt alreeds zijn zwaard.
Hij roept : ***Je gaat eraan mijn vriend !
Je leven is niks waard !***

Martinus zegt : ***Mijn leven is,
In 'd hand van d'hoogste God.
Dat is een waar belevnis,
Geloof me maar, dit is geen spot.***

De rover zegt : ***Wie is die God,
Waarover jij daar spreekt.
Vertel me snel : dat is 't gebod,
Waar ik je nu om smEEK.***

Martinus zegt al wat hij weet,
Van Onze Lieve Heer.
De rover dra van angsten zweet,
En knielt naast Maarten neer.

***Ik laat je los, ik laat je gaan,
Dat kan ik je verzekeren.
Ga jij maar snel hier nu vandaan,
Ik ga mijn leven beteren.***

De rovers knielen daar in 't bos,
En bidden vroom 't gebed.
Zij laten daarop Maarten los,
Die 't op een lopen zet.

Martinus liep toen door het land,
En zocht een grot om in te wonen.
Hij vond er een aan d' waterkant,
Het was een grote, een schone.

Daar leefde hij nu heel alleen,
't duurde echter niet zo lang.
Daar kwamen mensen dra bijeen
En loofden hem met lied en zang.

Maarten vlucht dan weg van daar,
Verstopt zich in een stal.
En niemand in het land weet waar,
Zij moeten zoeken in het dal.

Ze trekken met lantarens uit
om Maarten te gaan zoeken.
De ganzen kwekken plots heel luid,
Ze zitten in alle hoeken.

Daar komt de lange lichte rij,
Zingt voor Sint Maarten luid.
Want iedereen is reuzeblij,
En dit verhaal is uit.

*****

Rollen	Sprekers
vader	Vader
moeder	Moeder
Maarten	Maarten
bedelaar	bedelaar
soldaten	soldaten
God	God
keizer	Keizer
rover 1	Rover 1
rover 2	Rover 2
rover 3	Rover 3
burger	Vertellers
burgersvrouw	
dienaar	
dienares	
priester	

Eerste opvoering vrijdag 9 november 2001 met vijfde (figuranten) en zesde klas (sprekers) L. Cielen
Tweede opvoering vrijdag 8 november 2002 (licht gewijzigde tekst). Met vijfde klas Leen Aerden (figuranten) en zesde klas Luc Cielen (sprekers).

Derde opvoering: maandag 10 november 2003 met vijfde klas juf Myriam en zesde klas Leen Aerden.
Vierde opvoering: woensdag 10 november 2004 met vijfde klas Hadewijch Devillé en zesde klas Leen Aerden.

Vijfde opvoering: donderdag 10 november 2005 met vijfde klas Luc Anthonissen en zesde klas Hadewijch Devillé